

Gaja Kos

David Bedrač: *So že smehci k vam prispeli?*

Ilustracije Tanja Komadina. Ljubljana: Mladinska knjiga (Knjižnica Čebelica), 2014.

Od avtorja priročnika o pesnjenju (*Brez uteži*) bi verjetno smeli pričakovati, da zna pesniti. Če naša predpostavka drži, lahko preverimo na različnih koncih, saj David Bedrač, sicer tudi prizadeven mentor mlajšim ustvarjalcem, objavlja v revijah *Ciciban* in *Cicido*, pravkar pa je izšla njegova tretja pesniška zbirka za otroke (njegovo poezijo za odrasle bomo tokrat pustili ob strani).

To, da je Bedrač tehnično spreten in se zna vživljati v svet in doživljanje otrok, se potrdi že v njegovi prvi zbirki za otroke iz leta 2008, *Pesniška hiša*. V njej igrivo upesni otroške igre (otrok kot filmski režiser, kapitan, čarodej itd.) ter se z verzi duhovito loti predmetnega sveta, s katerim se srečuje otrok (šivanka, radirka, bomboni). V drugi polovici knjige otrokovo mesto zamenjajo živalski junaki, vmes pa je še pesem *Pesniška hiša*, v kateri pesnik na hudomušen način razkrije svoje (in svojih kolegov) orodje – bogato domišljijo, s katero ustvarja oziroma gradi, ne samo hiše, temveč cele svetove. Nekatere pesmi so sicer motivno manj izvirne od drugih in v nekaterih bi se dalo učinkoviteje postaviti ločila, a takšne so v manjšini. Navkljub pravkar povedanemu pa knjige *Pesniška hiša* ne bi mogli oceniti posebej dobro, saj se ne izkaže niti po ilustratorski niti po oblikovalski plati – besedila so neestetsko postavljena čez oziroma v ilustracijo, poleg tega je koncept ilustratorke (Anja Čuhalev in Cirila Zorenč), po katerem del ilustracije na desni strani že napeljuje na pesem (in ilustracijo) na naslednji strani, sicer v osnovi zanimiv, a je realizacija žal neposrečena; prehodi so namreč pogosto nesmiselni in nasilni.

Naslednja zbirka je nastala leta 2010; v tem primeru ne gre za slikaniško knjigo, pač pa za t. i. fotkanico. Bedračeve pesmi namreč spremljajo fotografije otrok na različnih igralih, posnete na otroškem igrišču "Sonce na krilih metulja" sredi Ptuja. Kot lahko razberemo iz spremnega zapisa,

gre za poseben ("naročen") projekt, zato zanemarimo vprašanje, ali bi ilustracije ob tej poeziji delovale boljše kot fotografije, in se osredotočimo na same verze. V njih je kar nekaj ponavljanja (ki seveda otroški poeziji ni tuje in ji celo priteče, a enkrat deluje bolje, drugič pa malce slabše oziroma bolj v prazno), nekatere so bolj posrečene od drugih (pri čemer moramo seveda vzeti v obzir tudi to, da je bil avtor tokrat v svojem ustvarjanju nekoliko omejen oziroma vezan na določen prostor in okoliščine). Je pa avtor zastavil zanimiv razvojni lok, torej od gugajčkov do gugajev, od najmlajših do nekoliko starejših otrok, ki jih poleg igre vse bolj zanimajo vrstniki in vrstnice, ki se (na igrišču) srečujejo tudi s prvimi simpatijami.

Bedračeva zadnja pesniška zbirka za otroke se, tako kot deloma prva, osredotoča na družino in družinsko življenje. V njej je zbranih trinajst pesmi – pesmi o igranju in skupnem preživljanju prostega časa otrok in staršev (skrivalnice, nogomet, igranje trgovine, igrice, ki smo ji rekli tiha maša, itd.) ter pesmi o vsakdanjih (škipajoč stol, pred spanjem ...) in bolj posebnih (praznovanje rojstnega dne) dogodkih in prizorih iz otrokovega oziroma družinskega vsakdana. V pesmih, v katerih je glas enkrat prepuščen otroku in drugič odraslemu, bomo srečali družino, ki jo sestavljajo očka in mamica, Iva, Nejc, Srečko in piček, v nekaterih pesmih pa se jim pridružijo še babica in dedek, stric in dve teti (bralcu se nemara lahko zastavi vprašanje, kdo je Franci, deček iz pesmi Franci Smehec – morda bratranec? Ali pa nemara avtor, ko je pisal pesmi, pač ni imel pred očmi vselej ene same družine, kot jo je – sicer zelo posrečeno – upodobila ilustratorka?). Že takoj v prvi pesmi bomo naleteli na neologizem – skrivalček –, ob čemer se pri priči spomnimo na gugajčke in gugaje. Verzi od prvega do zadnjega tečejo gladko, rima in ritem delujeta. Tudi v nekaterih od teh pesmi je prisotno ponavljanje, ki ima včasih funkcijo refrena (*Zviti skrivalček*), včasih nekakšnega stopnjevanja napetosti oziroma ustvarjanja pričakovanja (*Balonska*), v pesmi *Srečko praznuje* pa na začetku vendarle deluje nekoliko balastno ("Srečko, Srečko, pihni v svečko, / pihni v svečko, mali Srečko! // Vse najboljše, Srečko, Srečko, / mali Srečko, pihni v svečko.").

Bedračeve pesmi so igrive in tople, takšnemu vzdušju pa sledijo tudi ilustracije Tanje Komadina. Kot že omenjeno, je prizore umestila v (eno) hišo in okolico ter like določila za člane ene družine. Ne glede na to, ali si je tudi avtor v procesu ustvarjanja zamislil tako, je takšna odločitev modra in smiselna, saj se bralec s tem, ko spoznava in potem vnovič srečuje družinske člane, počuti, kot da se je v tej družini že prav lepo udomačil. Z eno samo izjemo nas bosta vsakič pričakali po ena pesem na levi in desni strani, ki ju ilustratorka lepo poveže, bodisi s skupno ilustracijo (na

primer pri pesmih *Srečko praznuje* in *Kdor se prvi oglasi*) bodisi z dvema ločenima, a usklajenima ilustracijama (na primer pri pesmih *Mali nogometaš* in *S psičkom na travniku*). Tanja Komadina skratka tako v splošnem kot tudi v detajlih uspešno sledi simpatičnemu duhu pesmi.

Zbirka je naslov dobila po fini pesmi *Franci Smehec*, v kateri utegnemo najti sporočilo, ki bi se skrčeno, okrnjeno in nepesniško, za kar se že vnaprej opravičujem, lahko glasilo takole: veselje je treba (je lepo) deliti. Ne! Naj vseeno raje spregovori pesnik (začenši z drugo kitico): "Pa se Franci je odločil, / da ne bi od smeha počil, / da bo smehce razdelil, / vsak bo kakšnega dobil. // Smehce je v kuverte dal / in jih naokrog poslal. / Pa pri vas, ste že veseli? / So že smehci k vam prispeli?" Nasploh je v tej poeziji Davida Bedrača veliko smehcev; to je poezija o prijetni, ljubeči družini, razigranosti in brezskrbnosti, poezija o otroštvu, kakršno bi moralo biti vsako. V njej ni prostora za temo (razen tisto, ki po naravnih zakonitostih napoči na koncu vsakega dne), za sence in razpoke (edino, kar počí, je stol), za težka vprašanja in premisleke – tokrat je pač čas za veselje in smeh in prav je tako. Predvsem pa je treba reči še nekaj – da je otroška poezija Davida Bedrača končno dobila likovno podobo in oblikovanje, kot si ju zasluži.